

یکی از هدف‌های نامه‌کتابداری، معرفی نسخه‌های نفیس و منحصر به فرد موجود در کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران از لحاظ ارزش‌های علمی و هنری آنهاست. در این بخش یک نسخه از قدیمی‌ترین نسخه‌های مترجم قرآن که از لحاظ قدمت کتابت و نثر فارسی اهمیت خاص دارد برای آشنایی پژوهندگان معرفی می‌شود.

"نامه‌کتابداری"

زهرا ربیع زاده

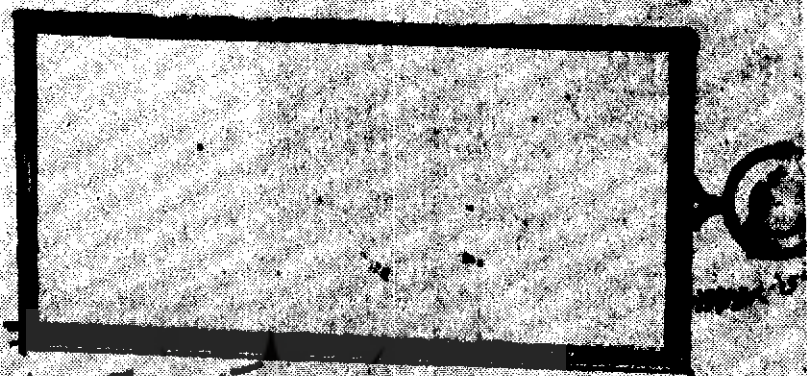
معرفی یک نسخه کهن از قرآن مجید

یکی از قدیمی‌ترین نسخه‌های قرآن مجید در کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، قرآن شماره ۹۶۸۵ متعلق به نیمه سده ششم است که به لحاظ موارد زیر اهمیت خاص دارد.

نخست اینکه این نسخه با توجه به قدمت آن، خود یکی از نسخه‌های قدیمی قرآن به شمار می‌رود و با توجه به اینکه نسخ کهن قرآن معمولاً "به صورت بسیار ناقص به دست ما رسیده این نسخه در حد خود از لحاظ احتوای بر قسمت مهمی از قرآن کم نظیر است. دیگر آن که ترجمه فارسی نسخه مورد نظر از لحاظ اینکه یکی از قدیمی‌ترین نمونه‌های نثر فارسی محسوب می‌شود از اهمیت خاصی برخوردار است. به ویژه چگونگی این قرآن از لحاظ خط و کتابت نیز امتیاز خاصی دارد زیرا به جهت خوشنویسی یکی از نمونه‌های خوش خطاطی به نسبت عصر خود به حساب می‌آید.

مشخصات نسخه مذکور:

قطع: رحلی بزرگ ۴۵ x ۳۰ - جدول داخل: ۲۲۰ x ۳۷۸ م م
 کاغذ: ختائی - خط: ریحان به شیوه کهن - خط ترجمه: نسخ تحریری کهن -
 تعداد صفحات: ۵۵۷ صفحه که هر صفحه هفت سطر کتابت قرآن دارد و
 عبارات ترجمه به صورت مورب در زیر آیات گنجانده شده است .
 جلد: تیماج ضربی حاشیه دار با ترنج - سرسوره ها: جدول کشی
 و کتیبه بندی - فواصل آیات: طلا اندازی و تحریر کشی
 تاریخ و اسم کاتب: حسن بن علی بن حسین کوفی نیمه رمضان
 ۵۵۵ هـ . (فرغ من هذا الكتاب كلام الله فيرم مخلوق العبد الضعيف المذنب الراجي
 الي رحمه الله تعالى حسن بن علي بن حسين الكوفي في منتصف رمضان سنة
 خمس و خمسين و خمس مائه .
 آغاز: سوره البقره .
 پایان: سوره الكهف .
 برای آگاهی علاقمندان و آشنائی با شیوه ترجمه کهن فارسی ،
 عکس چند صفحه از قرآن به چاپ می رسد .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي جعل في كتابه الحكيم
التي هي آيات الله المبينات للبين والظالمين

ألى النجاة الأخرى التي هي آيات الله المبينات
للذين آمنوا ولم ينجسوا أنفسهم بظلم

ألم يعلموا أن الله هو غفور رحيم
والذين آمنوا ولم ينجسوا أنفسهم بظلم

وكانوا من الصالحين
والذين آمنوا ولم ينجسوا أنفسهم بظلم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 اهل كل زمان و زمانه در هر حال و در هر حال
و قازق و قازق و قازق و قازق و قازق و قازق
 اوست که در هر حال و در هر حال و در هر حال
تبار و قازق و قازق و قازق و قازق و قازق
 که پسندند از او و در هر حال و در هر حال
که در هر حال و قازق و قازق و قازق و قازق و قازق
 و پسندند از او و در هر حال و در هر حال
که در هر حال و قازق و قازق و قازق و قازق و قازق
 که در هر حال و در هر حال و در هر حال
که در هر حال و قازق و قازق و قازق و قازق و قازق
 که در هر حال و در هر حال و در هر حال
که در هر حال و قازق و قازق و قازق و قازق و قازق
 که در هر حال و در هر حال و در هر حال

لِيَوْمِ يَلْعَبُونَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَسْتَفْتُونَ
الْأَشْرَافَ الَّذِينَ كَفَرُوا يَوْمَئِذٍ
لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كِبَارُ سُلُطَانِهِمْ وَلَا
يُغْنِي عَنْهُمْ كِبَارُ أَثَرِهِمْ وَلَا يَأْتُونَ
بِالْحِجَابِ يُحَادِّثُونَ كِذَّابِينَ
فِيهَا يَوْمَئِذٍ كِذَّابُونَ
لِيَوْمِ يَلْعَبُونَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَسْتَفْتُونَ
الْأَشْرَافَ الَّذِينَ كَفَرُوا يَوْمَئِذٍ
لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كِبَارُ سُلُطَانِهِمْ وَلَا
يُغْنِي عَنْهُمْ كِبَارُ أَثَرِهِمْ وَلَا يَأْتُونَ
بِالْحِجَابِ يُحَادِّثُونَ كِذَّابِينَ
فِيهَا يَوْمَئِذٍ كِذَّابُونَ

وَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ
 وَمَا لَكُمْ لَا تُفْقَهُوا كَلِمَاتٍ مِمَّا قَالُوا لَا تَكْفُرُوا
بِالَّذِينَ آمَنُوا سُبُلًا أُولَٰئِكَ أَعْتَبُوا كَلِمَاتٍ فَبَدَّلَ
 اللَّهُ دِينَهُمْ وَمِنْ أُمَّةٍ قَدِ ابْتَدَأْنَا لِلدُّنْيَا لِيَكُونَ
لِلَّذِينَ آمَنُوا حُرِّيَّةٌ فِي دِينِهِمْ وَأَمَّا فِي مَقَادِيرِ
الْحَيَاةِ فَهُمْ لَكُمْ مَرْبُوبُونَ
وَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا سُبُلَ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَأَبْرَأُوا إِلَى اللَّهِ وَهُوَ سُبُلَ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَأَبْرَأُوا إِلَى اللَّهِ وَهُوَ سُبُلَ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَأَبْرَأُوا إِلَى اللَّهِ وَهُوَ سُبُلَ الَّذِينَ كَفَرُوا